

Novi grobovi

PAUL BIZJAK

Včeraj popoldne je po dolgi bolezni preminil na svojem domu Paul Bizjak, star 71 let, stanujoč na 8902 Macomb Ave. Doma je bil iz vasi Vižmarje nad Ljubljano, fara St. Vid, odkoder je prišel v Ameriko pred 55 leti. Bil je član društva Naš dom št. 50 let, pri kateremu je bil več let predsednik, in društva sv. Imena.

Tukaj zapušta soprogo Johanno, rojena Kusar, sinove Paul, William in Edward pri ameriški zračni sili, hčere Mrs. Anna Solar, Mrs. Dorothy Kowalski, Mrs. Rose Corsi, Mrs. Eleanor De Pompei in Mrs. Jeanette Mella, 21 vnukov in več sorodnikov. Pogreb se vrši v sredo jutro ob 8.30 uri iz Louis Ferfolia pogrebnega zavoda v cerkev sv. Lovrenca ob 9. uri in nato na pokopališče Calvary.

JOSEPHINE BELL

V petek popoldne je nagloma preminila, zadeta od srčne kapljice, Josephine Bell, rojena Knaus, preje poročena Samson. Stanovale je na 3355 W. 43 St., kjer je s svojim soprogom vodila delovno trgovino. Svoječasno je bila v Gowandi, N. Y., leta 1946 pa se je preselila v Cleveland. Stara je bila 69 let in je bila doma iz vasi Mali log. Bila je članica društva Danica št. 11 S.D.Z. in društva V boj št. 53 S.N.P.J. Sinova Frank in George ter hči Josephine so umrli pred leti.

Tukaj zapušta soproga Peter M. in sestro Mrs. Frances Hiti v Collinwood, brata Anton Knaus in Kanadi in sestro Antonijo v stari domovini. Pogreb se vrši danes popoldne ob 2. uri iz pogrebnega zavoda Mary A. Svetek, 478 E. 152 St., na pokopališče Calvary.

ANDREW SKRINJAR

V petek zvečer je nagloma preminil Andrew Skrinjar, star 73 let, stanujoč na 13804 Eaglesmere Ave. Doma je bil iz vasi Marsici pri Sežani, kjer zapušta sestro Stefanijo in veliko sorodnikov. V Ameriki se je nahajal 47 let. Bil je član društva Mir št. 142 S.N.P.J. in društva Janeza Krstnika št. 71 K.S.K.J. Delal je 25 let pri National Screw & Tack Co., zadnjih osem let pa je bil upokojen.

Tukaj zapušta soprogo Helen, rojena Likovič, doma iz vasi Topol, fara Begunje na Notranjskem, sina Franka in Chagrin Falls, O., hčer Mary, dva vnuka, sestrično Mrs. Mary Mlač v Lorain, O., in več sorodnikov. Pogreb se je vršil danes jutro ob 8.45 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

JAMES ANSLOVAR

Po dolgi bolezni je umrl v soboto zvečer v Euclid-Glenville bolnišnici James Anslovar, stanujoč pri družini Mauser na 653 E. 160 St. Star je bil okrog 69 let. Delal je pri Geometric Stamping Co., zadnja leta pa je bil upokojen. Doma je bil iz Zlatice, odkoder je prišel v Ame-

Labor Party v Avstraliji mora v opozicijo

MELBOURNE, Avstralija, 11. decembra—Državno-zborske volitve v parlament so prinesle zmago dosedanjih vladi, ki bo razpolagala z veliko večino glasov. Avstralski laboristi so potisnjeni v opozicijo.

V Avstraliji se ponavlja politična zgodovina Velike Britanije. Kakor so v Veliki Britaniji po drugi svetovni vojni prevzeli vlado v svoje roke laboristi, tako se je zgodilo tudi v Avstraliji pri volitvah meseca septembra leta 1946, le s to razliko, da so bili avstralski socialisti na vladi tudi štiri leta po preje.

Avstralska spodnja zbornica šteje 121 pravih poslancev, poleg teh sta dva zastopnika "teritorijev," ki pa nimata glasovalne pravice. Avstralski senat šteje 60 senatorjev in se ti senatorji izmenjavajo po ameriškem vzgledu. To se pravi, da se na gotovo število let voli novo gotovo število senatorjev, da se obdrži, kot pravimo kontinuiteta.

V Avstraliji ima državljani in državljanka volilno pravico, ko dopolni starost 21 let. V Avstraliji obstoja tudi volilna dolžnost. Vsakdo, ki ima volilno pravico, jo mora tudi izpolniti. Če ne gre voliti, je kaznovan, če ne dokaže, da je upravičeno izostal od volitev.

V Avstraliji obstojajo tri politične stranke: liberalna, katero vodi sedanji predsednik vlade Robert Menzies in ki je sedaj najmočnejša. Njo podpira manj pomembna politična stranka, ki

se imenuje Country Party. Tretja pomembna politična stranka je avstralska Labor Party. V avstralski Labor Party sta, kakor v britanski Labor Party, dve močni struji—skrajna levica in zmerna sredina.

Avstralski laboristi imajo hudo sporno točko, kaj s komunisti. Ali naj se ta stranka kratkoma prepove in stavi izven zakona, ali pa ne?

Vile rojenice

Vile rojenice so se oglasile pri Mr. in Mrs. Al Cherne na 954 E. 239 St. in jima pustile v spomin krepkega sinčka, drugega v družini. Rodil se je na Zahvalni dan. Tako sta postala Mr. in Mrs. Frank Tegel iz E. 239 St. petič stari oče in stara mama, in sicer samim fantom, a Mr. in Mrs. Frank Cherne iz 1149 E. 177 St. pa sta drugič stari očka in stara mama. Čestitamo!

ZLOČINEC ŽRTVE FERRY PRIJET

Dne 9. oktobra so našli v Brookside Park v Clevelandu truplo Glorije Ferry, stare 18 let. Truplo je ležalo v grmičevju, pokrito z dračjem in je bilo slučajno odkrito. Preiskava, katero je začela clevelandska policija, je kmalu pokazala prst na nekega Louisa Statlerja, pri katerem je živela pokojna Gloria Ferry. To je bilo v kraju Altoona, Pa., odkoder sta oba izginila. Statlerja so najprvo iskali v Detroitu in Windsorju, nato v Californiji, v Indiani in v Michiganu. Gloria Ferry in Statler sta bila zadnjič registrirana v nekem clevelandskem hotelu pred umorom Ferryeve dne 9. oktobra, seveda pod tujim imenom.

Prošlo soboto je policija prišla Louisa Statlerja v Chicagu. Ko so vzeli Statlerjeve prstne odtise, in so jih primerjali z odtisi, ki so že na razpolago, so ugotovili identiteto Statlerja. Statler, ki je znan tudi kot Robert West, vse zanika in ker noče biti Statler, zanika tudi zveze s pokojno Glorijo Ferry. Clevelandska policija bo zahtevala od čikaške policije, da ji izroči Statlerja.

Danes se je v Clevelandu začelo zasliševanje Douglasa Gotta, starega 27 let, ki je v kazenski preiskavi radi umora Rudolfa Longa, Zločin se je izvršil prejšnji petek v prostorih gostilne na 29436 Euclid Avenue v Wickliffu. Gottaova žena Joan je bila pri Longu v službi. Njen mož je postal ljubosumen na njo, ker se iz službe, potem, ko se je gostilna že zaprla, ni vrnila pravčasno domov. Douglas je šel na lice mesta in je opazoval Rudolfa Longa in svojo ženo Joan, ko sta potem, ko se je gostilna zaprla, imela ljubavno razmerje. Douglas je planil na oba, s številnimi zabodljivimi ubil Rudolfa Longa, svojo ženo Joan pa ranil. Joan se nahaja v bolnici, Douglas pa v zaporu v Painesville, kjer je bil danes formalno zaslišan.

Zakonca Gott imata dva otoka v starosti dveh in treh let. Otoka se nahajata pri starših Gotta v Erie, Pa. Med zakoncem Gotta je bilo polno nespornosti, sta že živela ločeno in je Joan pripravljala proces na razpoko. Vendar pa pravi, da je še vedno ljubila oba, tako svojega moža Douglasa, kakor sedaj pokojnega ljubimca Rudolfa Longa. Mož Douglas prosi svojo ženo Joan, da se že z otrokom na otroke zopet spravi.

TEREZIJA KOTAR

Mr. Jim Komin iz 1046 E. 76 St. je prejel brzojavno sporočilo, da mu je v Forest City, Pa., umrla sestrična Terezijska Kotar, rojena Komin. Pogreb se je vršil v soboto. Na pogreb se je podal tudi Mr. Komin.

KOMUNISTI POTUJEJO

Kitajski general Chu Teh, ki je podpredsednik komunistične vlade, je odšel na čelu številne delegacije na uradni obisk v Vzhodno Nemčijo in Romunijo.

LISJAK, KI MU "POLITIKA" DOBRO NESE

Henry Krajewski, po primku sodeč očitno Poljak po rodu, ima v Secaucus, N. J., dobro idečo gostilno, peča se pa tudi s prašičje-rejo. Možak pa je neke vrste čudak.

Leta 1952 je kandidiral za ameriškega predsednika. Kandidiral je na programu —"stranke ubogih." Na volitvah je dobil 4,280 glasov, proti Eisenhowerju, ki jih je dobil 33,938,285.

V letu 1953 se je potegoval za mesto governorja v New Jersey; v letu 1954 za senatorja New Jersey, in leta 1955 za župana mesta Secaucusa. Vedno je propadel.

Politična agitacija pa mu je le pomagala. Gostje njegove gostilne so se najmanj podvojili...

Henry Krajewski je napovedal, da bo v letu 1956 zopet kandidiral. Njegov program bo preobrazil svet.

Prvič: S komunisti naj se ne postopa več z rokavicami na rokah.

Drugič: Nobene kontrole nad farmarji, farmarji naj delajo in pridelujejo kakor hočejo, cene njihovim pridelkom naj bodo take, kakor jih bo določal trg.

Tretjič: Vsa ameriška mladina, ki je stara 18 let, naj pri volitvah glasuje.

Četrti — Združene države naj sosedo Kanado enostavno zasedejo in se s tem odškodujejo za denar, katerega dolgujejo Angleži Ameriki.

O tem programu bo mnogo govora v domačem kraju, v gostilni Krajewskega bo veliko gostov in program kot tak bo gostilni zopet dobro nesel!

FRANCOZI ZA KOMUNISTE

Severni Vietnam v Indokini je pod komunistično upravo. Vodja komunistov je Ho Chi Minh. Minh se je pogajal s francosko vlado v Parizu, da naj se med severnim Vietnamom in Francijo postavijo normalni diplomatski odnosi, to je, da prva, kakor druga država imenuje poslanika. Vprašanje je rešeno in Francija bo poslala Minh svojega poslanika, Minh pa svojega v Pariz. Francija tako priznava komuniste v severnem Vietnamu, dočim se vlada v južnem Vietnamu bojuje zoper njih.

NIKITA HRUŠČEV ZOPET NAPADA

Indijski polotok je deljen na dve državi: Na Indijo Nehruja in na muslimanski Pakistan, ta pa je zopet deljen na dva dela, na kraje ob vzhodni in na kraje ob zapadni Indiji. Med Pakistanom in Indijo Nehruja leži dežela Kašmir, katero si lastita obe državi. Prebivalstvo Kašmira je po večini muslimansko, domači knez pa se je izrazil za Indijo Nehruja. V ta spor so posegli tudi Združeni narodi, ki so bili poslani v Kašmir posebno komisijo, da posreduje. Spor še danes ni rešen.

Sovjetska delegacija, ki gre v sosednji Afganistan, se je ustavila tudi v Kašmiru in se je k sporu, kam naj pripada Kašmir, oglasil Nikita Hruščev, ki je, kar je bilo razumljivo, proglasil pravico Indije Nehruja nad polotokom.

REKORDNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH: 64,807,000; TUDI ŽENE DELAVKE REKORDNO ZAPOSLENE

REKORDNE ŠTEVILKE, KO GRE ZA AMERIŠKO MLADINO

WASHINGTON, 11. decembra—Federalno tajništvo za trgovino in za delo sta skupno podala poročilo o zaposlenosti meseca novembra. Zaposlenost je znašala 64,807,000, kar znači rekord. Ameriške ženske delovne sile je zaposlene kot delavk v raznih obratih in podjetjih—20 milijonov. Istočasno je izšlo poročilo, da je sedem od vsakih desetih nedoraslih delno zaposlenih. Nedoletniki itak ne smejo delati polnih osem ur. K temu poročilu je dodano, da je na milijone takih nedoletnikov, ki že lastujejo svoj avtomobil.

Istočasno je izšel pregled, kako se je večalo število tistih, ki so odvisni od mezd in plač.

Leta 1930 je bilo zaposlenih kakih 45,000,000, vsega skupaj pa je bilo na razpolago 49,000,000 delovne sile. Leta 1932 je bila velika depresija in je število zaposlenih padlo na 38,000,000. Z intervencijo predsednika Franklina Roosevelta se je delo obnovilo in je bilo leta 1940 že 45,000,000 delavcev in delavk na delu.

Franklin Delano Roosevelt je bil pred 11 leti v svojem govoru v Chicagu napovedal, da bo število zaposlenih v Ameriki naraslo na 60,000,000. Takrat so se čudili tej Rooseveltovi trditvi. Število 60,000,000 zaposlenih pa nismo samo dosegli, marveč smo ga skoraj za 5,000,000 prekoračili.

Število nezaposlenih je označeno s številko 2,400,000. Ta številka pomeni, da je bilo letos v mesecu novembru 495,000 manj nezaposlenih kot v novembru leta 1954.

Povprečna tedenska mezda znaša \$79.52, kar pomeni rekord in j za šest dolarjev višja, kot je bila ob istem času lanske leto.

Iz bolnišnice

Iz Euclid-Glenville bolnišnice se je vrnila na svoj dom Mrs. Jennie Klaus, 16124 Arcade Ave. Zahvaljuje se vsem za obiske, cvetlice, darila in voščilne kartice. Še vedno se nahaja pod zdravniško oskrbo. Zahvaljuje se vsem za obiske, darila in voščilne kartice, ki jih je prejela. Prijatelja jo lahko obiščejo na domu na 10318 Reno Ave.

Mrs. Rose Brgoč se je po večtedenskem bivanju v Marymount bolnišnici vrnila domov

kjer se še vedno nahaja pod zdravniško oskrbo. Zahvaljuje se vsem za obiske, darila in voščilne kartice, ki jih je prejela. Prijatelja jo lahko obiščejo na domu na 10318 Reno Ave.

URADNIKI PONOVNO IZVOLJENI

Na letni seji društva Združeni bratje št. 26 S.N.P.J. so bili ponovljeno izvoljeni za prihodnje leto vsi dosedanjí uradniki, in sicer: Predsednik Joseph Godec, podpredsednik John Krebelj, tajnik-blagajnik Peter Ster, 2005 E. 224 St., KE 1-5773, zapisnikar John Kikol, nadzorniki: John Kikol, John Zaman in John Krebelj. Seje se vršijo vsako prvo soboto v mesecu ob 8. uri zvečer v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

ČETVORČKI V RUSIJI

Sovjetska časopisna agencija Tass poroča, da je Rusinja Kanijeva, ki je po poklicu inženir, porodila četvorčke, tri deklice in enega dečka. Mati in četvorčki so zdravi.

Zadnje vesti

Clevelandska vremenska napoved napoveduje za danes oblačni dan, nekaj snega in najvišjo temperaturo 33 ter najnižjo 20 stopinj. Washingtonska napoved pa je, da bomo imeli jasni dan. Vsi kraji ob kanadski meji imajo snežno vreme.

Policija v Los Angelesu je prišla neznanca, ki je bil v pijanem stanju. Tekom zasliševanja je prejel, ki ima dvoje imen, priznal, da se je nahajal meseca julija 1952 v Clevelandu in da je pobral neko deklico v bližini prostora, kjer je bil cirkus, pa jo je zavlekel pod nekim mostom in tam umoril. Clevelandska policija, ki je bila o tem zaslišanju obveščena, pravi, da gre morda za Beverly Potts, ki je izginila brez sledu dne 24. avgusta, toda leta 1951 in ne 1952.

V soboto se je otvorila v Public Hall v Clevelandu mednarodna razstava atomske energije. Uprava razstave je imela neprijeten slučaj. Eden od obiskovalcev je ukradel kos urana. Dali so sicer zapreti vse izhode iz dvorane, vendar preiskave niso vrnila nazaj ukradenega urana. Materialna škoda ni velika, ker je bil uran vreden le kakih 25 dolarjev.

V Oklahoma City si je pohabljenec Beck, star 45 let, izbral posebno sredstvo kako obrniti javno pozornost na siromahno stanje njegove družine. Beck se pri hoji mora posluževati bergelj. Odvrget jih je in splezal na stolp televizijske postaje in grozil, da se bo vrgel raz stolpa, pa se je dal končno pogovoriti in kakor gori, tako je plezal doli. Beck je pokazal na svojo družino, ženo in šest otrok, ki stradajo, sam ne more zaslužiti, podpora od zunaj pa ni. Menda se bo javna oblast družine Becka usmilila.

Danes so pri Eisenhowerju v Beli hiši republikanski voditelji. Jutri bodo voditelji kongresa pri Eisenhowerju in jim bo Eisenhower dal na znanje glavno vsebino spomenic, ki jih namerava predložiti prihodnjemu kongresu.

Senator Knowland iz Californije je nekako grozil, da če se Eisenhower do 1. februarja ne izjavi ali kandidira ali ne, bo on Knowland prijavil svojo kandidaturo.

V Franciji, ki se pripravlja na parlamentarne volitve, ki bodo dne 2. januarja 1956, so zaključili registriranje volilcev. Skupno je registriranih 30 milijonov volilcev in volilk ali 25% več kakor pri prejšnjih volitvah.

Sovjetska zveza je pred dve meseca ustavila nadaljen vračanje nemških vojnih ujetnikov. Sedaj je vračanje obnovila in je včeraj vrnila Nemčiji 57 vojnih ujetnikov.

Ko je med judovsko državo Izrael in Egiptom začasno premirje, so se začele sovražnosti med Izraelom in sosedo Sirijo v Palestini. V teh spopadih, tako pravi današnje poročilo, so judovski vojaki pobili 55 Sirijcev, 30 pa ujeli.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HEnderson 1-5311 — HEnderson 1-5312

Issued Every Day

Except Saturdays, Sundays, Holidays and the First Week in July

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):

For One Year—(Za eno leto)	\$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	7.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

UREDNIKOVA POŠTA

Sokolice podpirajo

CLEVELAND, Ohio—Na letni seji društva Slovenske Sokolice št. 442 S.N.P.J. so bile izvoljene sledeče uradnice, ki bodo vodile društvo v prihodnjem letu:

Predsednica Frances Legat, podpredsednica Rose Kern, tajnica Cecilia Subel, 1107 E. 68 St., blagajničarka Frances Zgonc, zapisničarka Ivana Shiffrer, nadzornice Mary Zornick, Mary Hrovatin in Olga Russ. Društveni zdravnik bo dr. Frank J. Kern.

Zastopniki za Clevelandsko federacijo SNPJ Ivanka Shiffrer in Amelia Božeglav; za farmo S.N.P.J. in Klub društev S.N.D. Ivana Shiffrer; za konferenco S.N.D. in S.D.D. Frances Legat; za Čitalnico S.N.D. Sofia Colarič, ter za delničarsko sejo Ameriško jugoslovanskega centra na Recher Ave. Rose Kern, Frances Zgonc in Antoinette Wichich.

Darovali smo tudi za tiskovni sklad Enakopravnosti, kakor tudi za Čitalnico S.N.D. Skozi celo leto pa naše društvo podpira vsa kulturna in civilna društva in akcije, ki so v splošno korist. Tudi naših bolnih članic se bomo spomnile za božične praznike s darili.

Cecilia Subel, tajnica.

Vesti iz življenja

ameriških Slovencev

CHICAGO, Ill.—Tu je premilni Frank Grill, ki je živel na 1818 W. Cermak Rd. Mnogo let je obratoval pralnico Parkview Laundry Co. Njegova soproga Mary, rojena Strugar, je umrla pred nekaj leti. Otroci, ki jih zapuščala so dr. Frank T. Grill (zdravnik), Charles A. Grill, hčeri Mary Banich, Frances Mehlich v Oglesbyu, Ill., 15 vnučkov, sestro Jennie Salmich in več drugih sorodnikov.

—Tu se je v nedeljo 4. decembra vršila v novi dvorani Jugoslovanskega kluba na Narragansett Ave. slavnost obilnice republike Jugoslavije. (Po osvojitvi je bila namreč uradno se vedno monarhija.) V Jugoslaviji slave praznik republike 9. novembra vsako leto. Edini govornik na čikaški svečanosti je bil generalni konzul Boško V. Vidaković. V 10 minut govora je dejal, da se raduje, ker se Jugoslavlani v Ameriki se vedno spominjajo svoje rojstne domovine, dasi so se prilagodili svoji novi domovini Ameriki, v kateri so nji zvesti državljanji. Takoj v začetku je poudaril, da ne bo mel političnega govora. Napravil je dober vtis. Potem so bili predvajani filmi v barvah iz Jugoslavije. Prvi je predstavljala svatbo v Črni gori po starih mnogorokih tradicijah in drugi makedonske plesne in petje. Tretji film pa je bil iz Slovenije, ki ga je letos posnel Frank Japich, ki je bil tam na obisku. Pred in po tem sporedu je igral tamoraški zbor. Dvorana je bila polna.

JOLIET, Ill.—Društvo 115 je zgubilo dobrega člana Martina Planinška, doma iz Smartna pri Litiji. Bil je mirne narave in je podpiral vsako dobro stvar. Ibol je preteklega februarja ni več okrevljal. Bolezni je podlegel 16. novembra. Zapuščala soprogo Emmo, sina Theodora, hčeri Berto Hofer in Ireno Planinšek, sestro Antonijo Kostelc, 6 vnučkov in več sorodnikov, v starem kraju brata Paula in štiri sestre. Pokojnik je imel tu grobarstvo trgovino. Več let je bil odbornik društva. Bil je tudi v KSKJ ter ustanovitelj Ameriško slovenskega doma in član Rivals kluba.

—Tu se je v nedeljo 4. decembra vršila v novi dvorani Jugoslovanskega kluba na Narragansett Ave. slavnost obilnice republike Jugoslavije. (Po osvojitvi je bila namreč uradno se vedno monarhija.) V Jugoslaviji slave praznik republike 9. novembra vsako leto. Edini govornik na čikaški svečanosti je bil generalni konzul Boško V. Vidaković. V 10 minut govora je dejal, da se raduje, ker se Jugoslavlani v Ameriki se vedno spominjajo svoje rojstne domovine, dasi so se prilagodili svoji novi domovini Ameriki, v kateri so nji zvesti državljanji. Takoj v začetku je poudaril, da ne bo mel političnega govora. Napravil je dober vtis. Potem so bili predvajani filmi v barvah iz Jugoslavije. Prvi je predstavljala svatbo v Črni gori po starih mnogorokih tradicijah in drugi makedonske plesne in petje. Tretji film pa je bil iz Slovenije, ki ga je letos posnel Frank Japich, ki je bil tam na obisku. Pred in po tem sporedu je igral tamoraški zbor. Dvorana je bila polna.

L. Č.

O SPANJU

Zakaj spimo? Bolje bi bilo vprašati "Zakaj bedimo?" Spanje je primitivno stanje, ki ga budnost prekinja, trdi fiziolog Kleitman iz Chicaga. Bedimo zato, ker moramo—da si prislužimo sredstva za življenje in zato, da ostanemo živi, ter—po lastni volji: da delamo tiste stvari, ki so nam všeč. Spanje je nujno za življenje: živali, ki lahko živijo dvajset dni brez hrane, umrejo po petih ali šestih dneh, če jih ne pustimo spati; človek, ki bi moral bedeti, bi verjetno umrl v desetih dneh čeprav lahko zdrži tudi po šest tednov brez hrane.

Koliko spanja potrebujemo? Večina ljudi v starosti 15 do 50 let spi povprečno 8 ur na dan. Toda potrebe vsakega človeka so drugačne. Ljudje z omejeno duševnostjo potrebujejo več spanja kot ljudje, ki premišljujejo. Človek, ki se veseli izleta, verjetno ne bo poležaval v postelji. Res pa je, da spi človek manj kot vsaka druga žival.

Če nimate časa za osem ur spanja, ali vam zadostuje pet ali šest ur? Odgovor je: poskusite. Odgovor boste imeli, ko se boste pravočasno zbudili brez budilke in ko ne boste zaspani, ko se boste zbudili. Deset ali petnajst minut spanja po kosilu vam bo precej pomagalo za večerne ure. Tudi samo deset minut ležanja, vendar če ste sezuti, vam bo močno pomagalo.

Ali potrebujemo manj spanja s starostjo? Da. Dojenčki spijo dve tretjini časa, odrasli samo eno tretjino. Povprečno se spanje po starosti razdeljuje takole:

Starost 6 let okoli 11.15 ur, starost 10 let okoli 10 ur, starost 15 let okoli 9 ur, starost 20 let okoli 8.15 ur, starost 25 let okoli 8 ur in starost 60 let okoli 7 ur spanja. Toda to so samo statistična povprečja. Nekateri stari ljudje spijo izredno dolgo, tisti pa, ki pravijo, da spijo malo, pogostokrat podremljavajo podnevi.

Ali je res, da morajo nekateri ljudje vstajati kasno? Da. Preizkusili so dokazali, da se sposobnost človeka za bedenje ali pa spanje menja v skladu s telesno temperaturo, ki se dvigne in pada za okoli dve stopinji na dan in je po navadi najnižja od dveh do šestih zjutraj. Ko postanemo bolj aktivni, se temperatura viša in najbolj smo sposobni za delo, ko je temperatura najvišja. Večina ljudi je na vrhuncu zgodaj popoldne, nekateri pa so najbolj "vroči" pozno popoldne ali zgodaj zvečer. Ti ljudje so najbolj srečni v službah, ki jih pustijo zjutraj dolgo spati.

Lahko se privadimo na druge urnike, toda zelo verjetno je, da se bomo takoj, ko bo prenehala potreba za zgodnjim vstajanjem, še preveč radi vrnili na stari urnik.

Ali je res spanje pred polnočjo več vredno kot spanje po polnočji? To so babje čenče, ki temeljijo na dejstvu, da mora večina ljudi zgodaj vstati in da so seveda bolj spočiti, če gredo zgodaj spat. Dejansko pa je vseeno, kdaj se človek vleže, če le dobi zadosti spanja. Pred nekaj leti se je nek študent ponudil, da bo poskusil spati pol ure po vsaki dveh urah in pol. Po dveh letih te nedružabne navada je bil zdrav kot prej.

Ali sanje škodujejo spanju? Hude sanje izvirajo iz duševne napetosti, ki seveda povzroča tudi telesno napetost. Ta napetost lahko povzroči hitrejši puls, potenje in mišično delovanje, ki je enako naporu, ki ga n. pr. povzroča vzpon v četrto nadstropje. Seveda to škoduje tudi spanju. Spanje na hrbtu povečuje močnosti za sanje. Toda največkrat povzročajo sanje nereseni problemi, ki skrbijo človeka.

Kakšna sobna temperatura je

na najboljše? Ljubiteljsvežega zraka ki spuščajo v sobo mrzle vetrove, vabijo boleznij pljuč in povzročajo slabo voljo pri svojih zmrljivih ženah. Najbolj ugodna sobna temperatura je 18 stopinj pri 45-odstotni vlažni. Res je, da se v nekoliko hladnejši sobi bi bolje spi, toda temperatura pod oledo pa bi morala biti vsakakor vedno enaka—okoli 30 stopinj.

Ali vso noč spimo enako dobro? Ne. Spanje prihaja v valovih, od globokega do lahkega, in prve tri ure spanja so vedno tudi najgloblje. Potem se obračamo bolj pogosto, pa tudi sanje so pogostejše.

Preizkusi so pokazali, da večina ljudi zmotijo v spanju prvi sončni žarki. Tudi pretrde ali premehke postelje škodijo spanju. Končno, vsak hrup nas sili k obračanju med spanjem. Ure spanja lahko podaljšamo s tem, da zatemnimo sobo in da poskrbimo za to, da bo v sobi prodrlo čim manj cestnega hrupa in v ro-pota.

Kako zaspimo, če se ponoči zbudimo? Večina ljudi zaspi z največjo lahkoto in se niti ne spomni, da se je zbudila. Toda nespečneži so posebno vprašanje. Nekateri zdravniki priporočajo dve postelji. Če se človek preseli iz tople postelje, ki se je naveličal, lahko druga hladna postelja privabi spanec. Drugi priporočajo, naj se človek spomni zadnjih sanj, ki jih je imel. Mnogi ljudje si recitirajo pesmi, ponavljajo besede ali pa štejejo ovce. Tretji spet imajo na nočnih omaračkah kakšno toplo pižamo. Toda vsi ti pripomočki najboljše delujejo pri tistih, ki so si jih izmislili. Najbolje bo, če si nespečneži zapomnijo, da je popolnoma mirno ležanje skoraj tako dobro kot spanje samo, poleg tega pa po navadi povzroči tudi, da človek zaspi.

Ali se da smrčanje odpraviti? Ne. Lahko pa seveda ga nekoliko omilimo.

Smrčanje povzročijo ovire v dihalnem aparatu, ki povzročajo vibracijo mehkega neba. Večina ljudi, ki smrče, koncertira samo, kadar leži na hrbtu. Temu se da pomagati tako, da si sredi hrta prišlijemo na pidžamo gumijasto žogico, ki bo preprečila, da bi spali na hrbtu. Nekateri kirurgi so poskušali tudi operirati mehko nebo, toda operacije se niso kdo ve kako izkazale. Toda žrtve, ki poslušajo smrčanje, naj se spomnijo, da je smrčanje navsezadnje znak, da nekdo sladko spi, same pa naj si nabavijo posebne zamaške za v ušesa.

Ali res škodi, če nekoga na hitro zbudimo? Da. Če se vam ravno sanja kaj hudega, vas lahko nenaden klic ali zvok budilke spravi v obupno grozo. Nekateri zdravniki menijo, da je najboljše, če vas dobra duša zbudi tako, da rahlo pocuka za odelo, tako da le počasi pridete k sebi. Če ni nikogar, ki bi to storil za vas, pa poskrbite, da bo imela vaša budilka malo nežnejši glas. Le malo ljudi spi tako trdno, da bi potrebovali zelo glasne budilke.

NEZNANI METULJI IN ŽUZELE

Entomolog iz Linza dr. Klimesch, ki je z dvema znanstvenikoma šest tednov proučeval življenje žuželk v Makedoniji, se je ondan vrnil ter prinesel s seboj nad 7000 metuljev in 2000 raznih žuželk, ki se niso znane, stveno registrirani. Ko jih bo proučil, jih bo izročil avstrijskim in jugoslovanskim muzejem. Dr. Klimesch je izjavil, da je praktična vrednost njegovega dela v tem, da bo proučil kmetijske škodljivce, ki delajo v Avstriji in Jugoslaviji kmetom škodo.

VSI LJUDJE SO RADIOAKTIVNI

Nenehoma, noč in dan in ne glede na letni čas, bombardirajo Zemljo višinski kozmični žarki, katerih vira znanstveniki še zmeraj niso pojasnili. Kot drobne dežne kapljice padajo lahka atomska jedra z velikansko silo iz vesolja in, če na svoji najbrž milijone let trajajoči poti skozi neskončno praznino vesolja zadenejo na ozračje našega planeta, sprožijo cele slapove atomskih razdejanj in preobrazb.

180.000 ŽARKOV V MINUTI

Vsako sekundo preobrazijo kozmično žarčenje nad vsakim kvadratnim metrom zemeljske površine povprečno 24.000 dušikovih atomov zraka in prav toliko ogljikovih atomov z atomsko težo 14 (C 14). Ta ogljik C 14 je radioaktiven, izloča nevidne žarke in se takoj spet spreminja v dušik. Ta proces je zelo počasen. Če imamo zdaj deset tisoč atomov C 14 jih bo čez 5568 let še zmeraj 5000, čez nadaljnjih 5568 let še 2500 in spet čez 5568 let še zmeraj 1250 itd. V tem časovnem obdobju namreč razpade zmeraj polovica začetnega števila atomov. V gramu C 14 pa je nad 40.000 trilionov atomov in tako se v 5568 letih spremeni 20.000 trilionov atomov. Preračunano na sekundo, pomeni to v začetku 168 milijard atomskih preobrazb, in ob vsaki se izloči en žarek.

Znanstveniki so ugotovili, da je v vsakem gramu ogljika živega bitja 1.5 bilijontinke grama radioaktivnega ogljika C 14. V človeškem telesu je ogljika približno 18%. V 65 kg težkem človeku ga je torej kakih 12 kg in v tem ogljiku je 18 milijardink C 14 ali kakih 770 bilijonov atomov. Od teh razpade v minuti 180.000. V eni minuti izloči torej radioaktivni ogljik v 65 kg težkem človeku 180.000 žarkov. Ti žarki pa ne zapuste človeškega telesa, ker sežejo samo 0.3 mm daleč.

NAJVEČ JIH IZZAREVA MLAD MOŠKI

Znanstveniki so ugotovili, da je v moškem telesu več kalija

kakor v ženskem in da s starostjo količina pojema. V moških med 10. in 50. letom je od 0.19 do 0.21% kalija. Naravni kalij je sestavljen iz treh različnih težkih izotopov: K 39, K 40 in K 41. V zemeljski skorji pa je 2.6% kalija. V moških med 64. in 84. letom je samo še 0.16% kalija. V ženskah pa pade količina kalija od 0.16 v 10- in 13-letnih deklicah na 0.13 od 66 do 86 let starih ženah. Kalij se namreč nabira v človeškem telesu v glavnem v mišicah. V vsaki minuti razpade 230.000 atomov kalija.

Radij je produkt razpadanja urana in nekaj te surovine je v vseh vrstah rudnin. V kilogramu prsti je približno milijardinka radija. Iz zemlje pride v vodo in hrano. Nekaj radija ostane v človeškem telesu, in sicer v glavnem v kosteh. V Ameriki so analizirali pepel sežganih trupel in ugotovili, da je v odraslem človeku od 38 do 340 bilijontink grama radija, v pepelu novorojenčka pa samo pol bilijontinke grama. To pomeni, da je v telesu novorojenčka približno 1.5 milijard radioatomov, v telesu odraslega človeka pa od 100 milijard do milijona. V novorojenčku razpade v vsaki minuti en radioatom, v odraslem človeku pa od 100 do 1000.

V ENEM DNEVU RAZPADE 600 MILIJONOV ATOMOV

V 65 kg težkem človeku razpade v minuti kakih 400.000 atomov in človeško telo pri tem izloča žarke. V enem dnevu razpade torej v človeškem telesu 600 bilijonov atomov. To pa ni tako mnogo, v primerjavi s skupnim številom atomov v človeškem telesu, ki znaša kakih 6 kvadrilijard (kvadrilijarda ima 27 ničel) ali 10 trilionkrat več. Od 10 trilionov atomov (trilijon ima 18 ničel) razpade torej na dan samo eden. In skupno število radioaktivnih atomov je tudi razmeroma majhno. Šele na 30 milijonov atomov pride en radioaktivni. Za primerjavo naj omenimo, da odmrje v človeškem telesu vsak dan kakih 200 milijard krvnih teles.

Spomin Trdinove sosed

Na novomeškem pokopališču na odd. 5/2 stoji lep spomenik z napisom:

JANEZ TRDINA
slovenski pisatelj
rojen 29. maja 1830 v Mengšu
umrl 14. julija 1905
v Novem mestu

Kadar vidim ta spomenik, se spomnim, kako smo otroci od daleč opazovali Janeza Trdino; zdel se nam je silno zanimiv in meni je dobro ostal v spominu. Naša hiša je bila bližnja sosedu Trdinove. Trdinova hiša je danes last notarjeve vdove Ivane Mastnak. Vrt pri hiši je sedaj povečan, ker je bil pokojni notar Mastnak kupil Knobleharjevo hišo, jo podrl in prostor spremenil v sadovnjak.

Ob Trdinovem času je Trdinova hiša imela vrt, ki je mejil na Androsovo zemljišče in Bergmanov vrt. Sredi vrta je stala uta, vsa poraščena z divjo trto. Poleti, kadar je bil pisatelj doma, je večino dneva prebil v tej uti in pisal. Stanoval je v sobi na severnem vogalu hiše. Okna so bila obrnjena proti Trški gori, na vzhodni strani pa proti Gorjancem. Razen Trdine je v hiši stanoval še njegov sorodnik, znani starinoslovec Pečnik.

Janez Trdina je bil visoke, sloke postave. Okrog vratu je vedno nosil rdečo ruto, ki jo je vsak dan, preden si jo je zavezal, strepal skozi okno. Stregla mu je majhna ženička, šegačka so ji rekli. Hrano mu je nosila iz bližnje Tučkove gostilne.

Kadar so naša mati imeli srečo, da so v loteriji zadeli ambo, so dali vsakemu otroku krajcar, Z njim so tekli k Tučkovim ku-

pit biskvitni piškot. Ob takih prilikah smo videli pisatelja sedeti v družbi novomeških profesorjev Jeraja, Virbnika, Ignaca Hladnika in drugih. Največkrat je pa sedel sam, bral knjigo ali si kaj beležil. Včasih je šel na sprehod s profesorjem Mihaelom Markičem. Trdina je imel popotno palico, učenjak Markič pa dežnik. Devetdesetletni, sedaj že pokojni živnozdravnik Skale mi je pripovedoval, da je pisatelj v Brummerjevi gostilni kar stoje popil kozarec vina. Brummerjeva gostilna je bila na Bregru, kjer je sedaj gostilna Lampret.

Pisatelj je bil izrazit samotar. Obiskov ni sprejemal. Le nekoč ga je obiskal prof. Marinko. Dikaki so izvahali, da se je šel zahvaliti za prispevek, ki ga je Trdina podaril tedanji dijaški kuhinji.

Kakor je bil legendaren gospodar hiše, Janez Trdina, tako je bila tudi hiša sama. Ko so potuti in pisal. Stanoval je v sobi na severnem vogalu hiše. Okna so bila obrnjena proti Trški gori, na vzhodni strani pa proti Gorjancem. Razen Trdine je v hiši stanoval še njegov sorodnik, znani starinoslovec Pečnik.

Janez Trdina je bil visoke, sloke postave. Okrog vratu je vedno nosil rdečo ruto, ki jo je vsak dan, preden si jo je zavezal, strepal skozi okno. Stregla mu je majhna ženička, šegačka so ji rekli. Hrano mu je nosila iz bližnje Tučkove gostilne.

Kadar so naša mati imeli srečo, da so v loteriji zadeli ambo, so dali vsakemu otroku krajcar, Z njim so tekli k Tučkovim ku-

Hedvika Švajger

OKROG AVSTRALIJE

Pred kratkim organizirana avtomobilska dirka okrog Avstralije je postala skoraj narodni dogodek, kakor "Tour de France." Pogoj letošnje dirke so bili znatno strožji kot prejšnja leta. Na celi trasi, ki je bila dolga 17,000 km, so morali vozači voziti s približno hitrostjo 65 km na uro, kar pomeni, da so imeli za vožnjo na razpolago 260 ur, za počitek pa 235 ur. Pred startom so motorje in druge pogonske dele vozila premazali s posebno radioaktivno barvo, ki so jo na koncu dirke temeljito pregledali z Geigerjevim števcem. To so naredili zaradi tega, da bi onemogočili vozačem izmenjavo pogonskih delov z rezervnimi, oziroma, da bi lahko za vsak nevo montirani del tekmovalcu odbili nekaj točk. Vsaka okvara, vsaka poškodba karsoli ali kakega drugega delovila, prav tako tudi vsaka praska ali izguba časa je prinesla tekmovalcu kazenske točke in mu s tem zmanjšala možnost za končni uspeh.

Vozači so morali prevoziti izredno težko pot. Pot jih je vodila ob morjskih obalah, preko Avstralskih Alp, po lepih in dobrih cestah, pa tudi po izsušenih koritih puščavskih rek, po tropski vročini in planinskem mrazu. Kako težka je bila pot, je najbolje videti po tem, da jih je od 174 vozil, ki so startali, prispelo na cilj le 54. Nekateri vozači so končali svojo tekmo v bolnišnicah, razbitih avtomobilov je bilo okrog trideset. Razumljivo je, da vseh nesreč in kazenskih točk niso bili krivi vozači. Dostikrat so bile krive divje živali, zlasti kenguruji. Ponoči so oslepljeni zaradi svetlobe avtomobilskih luči napadli vozila, razbijali hladilnike, vdiral vrata in sedali na pokrov motorja, s katerega se niso hoteli premakniti.

Dirka pa ni bila brez humorja, ki je včasih že pressegel meje dostojnosti. V zadnji etapi, v kateri so preizkušali sposobnost avtomobilov na močvirnem terenu, so prvi vozači, ki so ponoči naleteli na križišče, zagledali nekega policaja, ki jim je z nasmejanim obrazom pokazal levo plat in veselo dodal: "Tukaj in potem kar naravnost." Okrog 20 vozačev je poslušalo njegov nasvet in po prevoznih sto metrih so naenkrat zagazili v glo-

boko blato šest kilometrov dolgega močvirja. Kdo si je privoščil to neslano šalo, niso zvedeli. Avstralska policija odločno in trdovratno trdi, da na tistem kraju ni postavila nobenega prometnika. V tem primeru so vozačem oprostili kazenske točke, ki bi jih drugače dobili za izgubljen čas in za poškodbe avtomobilov.

Cilj tekme je bil preizkus običajnih serijskih avtomobilov. Zanimivo je, da so se evropski avtomobili uvrstili med najboljše, in to francoski, britanski in nemški in da so vzdržali do konca. Na cilju v Sydneyu je vozače pričakovala množica okrog 250.000 ljudi. Na glavni cesti ni bilo na dolžini 70 km nobenega mesta več za parkiranje avtomobilov meščanov, ki so prišli, da bi videli konec tekme.

Končni sklep o tem, kdo je zmagal, je bil zelo zamotan. Prvi dan je bil za zmagovalca začasnoproglasen neki nemški "Volkswagen," drugi dan pa neki britanski "Vanguard." Končnega zmagovalca so proglasili šele četrty dan, in to po temeljitem strokovnem pregledu avtomobilov. Takrat je bil proglašen za zmagovalca neki francoski "Peugeot." Drugo mesto je zasedel britanski "Standard Vanguard," tretje ameriški "Ford," četrto in peto dva "Volkswagena," šesto pa spet britanski "Vanguard."

V tekmi je sodelovalo tudi 17 žensk, od teh sta prišli na cilj samo dve. Ena od teh je 60-letna ženska, ki je tako navdušena nad avtomobilskimi tekmami, da sodeluje na njih že drugo leto. Druga pa je mlada žena, ki je vozila skupaj s svojim možem in si je izbrala tekmo za poročno potovanje.

PRAV JE IMEL

Konj in osel se prepirata, kdo je vrednejši. Konj se baha s svojim plemenitim rodom.

Osel pa reče: "Kaj bo to! Vas konje bodo avtomobili kmalu zatrli, oslov pa bo na svetu vedno dovolj!"

RESNICO

Učitelj: "Kdo mi zna naštetiti tri stvari, ki jih pred sto leti še ni bilo?"

Janezek: "Avtomobila, televizije..."

Učitelj: "No, in še?"

Janezek: "Mene, učitelj!"

Zastopniki

"Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:

JOHN RENKO
1016 EAST 76th STREET
UTah 1-6956

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:

JOHN STEBLAJ
17902 NOTTINGHAM RD.
IVanhoe 1-3360

Za newburško okrožje:

FRANK RENKO
11101 REVERE AVENUE
DIamond 1-8029

STO NAJPOMEMBNEJŠIH LJUDI

V svoji iznajdljivosti in podjetnosti sestavljajo Američani že od začetka druge svetovne vojne seznam najpomembnejših ljudi. Na prvih takih seznamih so bili samo najvažnejši državniki in vojaški strokovnjaki, o katerih je ameriška javnost vedela, da bodo imeli veliko vlogo med svetovno vojno. Po vojni pa je postal seznam najpomembnejših ljudi pod kratico "VIP" (Very important people) zelo važna naloga ameriških zgodovinarjev, statistikov in drugih strokovnjakov.

Donald Robinson, ki je bil nekaj vodja zgodovinskega oddelka ameriške medvojne vlade in član štaba generala Eisenhowerja, je leta 1952 sestavil seznam VIP, ki obsega 100 najpomembnejših ljudi na vsem svetu in je izpolnjen tudi s popisi vseh naštetih najpomembnejših ljudi.

Nedavno je David Robinson izdal spet svoj VIP, ki se v marsičem razlikuje od prvega. Od najpomembnejših ljudi sveta, ki so bili opisani v prvi izdaji VIP, jih je ostalo v drugi samo še 43. Vsi najpomembnejši ljudje, ki so v dobi zadnjih treh let pomrli, so črtani. Tako na primer Einstein, Thomas Mann, Stalin in še nekateri drugi. Izpadli pa so zaradi vzrokov, ki jih avtor ne pove, tudi Čangkašek, De Gaulle, Henry Ford II., James Conant, Charlie Chaplin in še nekateri drugi.

Sedanji VIP je razdeljen na več poglavij. Prvo poglavje obravnava politiko in javno življenje in je v njem navedenih 26 najvažnejših osebnosti. V vsem novem VIP sta samo dve ženi: britanska kraljica Elizabeta in Eleonora Roosevelt. Avtor VIP je obe uvrstil v poglavje "Politika in javno življenje" ter v opombi naglasil, da pri najboljši volji ni mogel v najnovejši VIP uvrstiti več svetovno pomembnih žena. V prvem poglavju se vrstijo zahodnonemški kancler dr. Adenauer, predsednik ZDA Eisenhower, Churchill, Bulganin, predsednik Tito, indijski premier Nehru, Mao Ce Tung in drugi.

V drugem poglavju "Vojaštvo" je devet najpomembnejših osebnosti in med njimi tudi zahodnonemški general dr. Hans Speidel, ki zastopa zdaj Zvezno republiko Nemčijo pri vrhovnem štabu NATO. Pod poglavjem "Gospodarsko življenje" je 15 najpomembnejših osebnosti ter sta med njimi iz Zahodne Nemčije dr. Ludwig Erhard, iz Švice pa dr. Friedrich Wahlen, ki je gospodarski svetovalec pri Združenih narodih. Med vzgojitelji in filozofi najdemo samo enega Američana, prof. Alberta Schweitzerja, pa označuje avtor kot Francoza. V poglavju "Tisk" je naveden glavni urednik dnevnika "Neue Zürcher Zeitung" dr. Willy Bretscher. Samo 11 najpomembnejših mož sveta je navedenih pod poglavjem "Znanost" in je med njimi tudi avstrijski naravoslovec dr. Karel Frisch. V poglavju "Slovstvo in umetnost" je vsega skupaj 14 najpomembnejših mož sveta in so med njimi Faulkner, Hemingway, Walt Disney, Malraux, Henry Moore, Picasso, Stravinsky, Le Corbusier, Eliot, Alfonso Reyes iz Mehike in japonski slikar Taikan Yokoyama. Pod poglavjem "Zdravstvo" je navedenih 8, pod zadnjim poglavjem "Cerkve" pa samo 5 najpomembnejših mož.

V vseh rubrikah novega VIP je 30 Američanov, 12 Angležev, 10 Rusov, 7 Francozov, po 5 Indijcev in Kitajcev, 4 Švicarji, 3 Nemci, 18 narodov in držav pa si deli ostanek.

PREBIVALSTVO DUNAJA

Dunaj je imel konec junija 1,611,271 prebivalcev, od teh moških 703,217 žensk pa 908,054. Naraščanje števila prebivalcev Dunaja je še zmeraj posledica priseljevanja. V juniju se je priselilo na Dunaj 8,416 prebivalcev, odselilo pa 5,076.

JOHN'S POULTRY

E. 93rd ST. & GIBSON AVE.
MI 1-9855

Sveža jajca in vsakovrstna perutnina, živa ali sveže očiščena. Odprto ob petkih in sobotah.

A. GRDINA & SONS
POGREBNI ZAVOD in TRGOVINA S POHIŠTVOM
1053 EAST 62nd STREET HENDERSON 1-2088
URADI V COLLINWOODU:
17002-10 LAKE SHORE BLVD. KENmore 1-5890
15301 WATERLOO ROAD KENmore 1-1235

POSEBNO ZNIŽANE CENE ZA BOŽIČ

PRI MOKI IN VSEH OSTALIH ŽIVILSKIH POŠILJKAH

V stari domovini je v nekaterih stvarih še vedno precejšnje pomanjkanje. Sorodniki in prijatelji vam bodo zlasti hvaležni za: SLADKOR - MOKO - MAST - KAVO!

Veselite jim boste napravili, če jim pošljete RADIO APARAT, BIKIKEL, PRALNI STROJ in podobne stvari, ki nam olajšujejo življenje.

Denar je potreben tako v Ameriki kot v Jugoslaviji. 600 DINARJEV za \$1.00! Za nas je en dolar majhna stvar, tam po 600 dinarjev ne zasluži vsak delavec v enem dnevu!

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Avenue CLEVELAND 3, Ohio
HENDERSON 1-4148

"SPARKY" SAYS:

KIDS JOIN MY FIRE DEPARTMENT!

HERE'S HOW...

As a member of my fire department you will receive an Inspectors badge, a membership card and a special Inspectors Manual to help you prevent fires. To become a member just send me 25¢ and your name and address. Send your request to:

SPARKY'S FIRE DEPARTMENT
BOSTON 1, MASS.

DRUŠTVENI KOLEDAR

DECEMBRA

11. decembra, nedelja—Božičnica Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.
31. decembra, sobota—Silvestrov večer Kluba društev Slov. doma na Holmes Ave.
31. decembra, sobota—Silvestrov večer Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

JANUARJA — 1956

21. januarja, sobota—Plesna veselica društva Glas clevelandskih delavcev št. 9 S.D.Z. v SND, St. Clair Ave.
29. januarja, nedelja—Delničarska seja Slov. doma na Holmes Ave.

APRILA — 1956

29. aprila, nedelja—40-letnica pevskega zbora Zarja v S.N.D., St. Clair Ave.

MAJA

20. maja, nedelja—Piknik Farmskega odbora na farmi SNPJ.
27. maja, nedelja—Piknik Ženskega odseka na farmi SNPJ.
3. junija, nedelja—Piknik Atletične lige SNPJ na farmi SNPJ.

JUNJA

10. junija, nedelja—Piknik društva Strugglers št. 614 SNPJ na farmi SNPJ.
17. junija, nedelja—Piknik društva Mir št. 142 SNPJ na farmi SNPJ.

24. junija, nedelja—Piknik društva Vipavski raj št. 312 SNPJ na farmi SNPJ.

JULIJA

1. julija, nedelja—Piknik Federacije društev SNPJ na farmi SNPJ.
8. julija, nedelja—Piknik krožka št. 1 P. S. na farmi SNPJ.
15. julija, nedelja—Piknik društva V boj št. 53 SNPJ na farmi SNPJ.
22. julija, nedelja—Piknik društva Združeni bratje št. 26 SNPJ na farmi SNPJ.
29. julija, nedelja—Piknik društva Cleveland št. 126 SNPJ na farmi SNPJ.

AVGUSTA

5. avgusta, nedelja—Piknik društva Svoboda št. 748 SNPJ na farmi SNPJ.
12. avgusta, nedelja—Piknik društva Utopians št. 604 SNPJ na farmi SNPJ.
19. avgusta, nedelja—Piknik društva Euclid Pioneers št. 158 SNPJ na farmi SNPJ.
26. avgusta, nedelja—Piknik društva Comrades št. 566 SNPJ na farmi SNPJ.

SEPTEMBRA

2. sept., nedelja—Piknik društva Lipa št. 129 SNPJ na farmi SNPJ.
9. sept., nedelja—Piknik Ženskega odseka na farmi SNPJ.
16. sept., nedelja—Piknik društva Spartans SNPJ na farmi SNPJ.

ALI KAŠLJATE?

Pri nas imamo izborna zdravila, da vam ustavi kašelj in prehlad. Lodi Mandel, Ph. G. Ph. C. MANDEL DRUG CO. 15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034 Pošljemo karkoli prodamo kamorkoli.

V NAJEM

se odda štiri opremljene ali neopremljene sobe, zgoraj. Odda se dvema fantoma, dekletom ali novoporočencem.

Vpraša se na 5809 Prosser Ave. — EN 1-4981

Slovenska Radio ura

Slovenska North American banke vzdržuje pol ure časa vsak četrtek zvečer med 7. in 7.30 na WDOK (št. 1260) radio postaji. Ako se poslužite te prilike boste imeli vžitek in kratkočasje. Navadite se na to kratkočasno priliko. — Odbor banke.

HIŠE NAPRODAJ

Hiše naprodaj

Nov 4½ sobni zidan in lesen bungalov z pritrjeno garažo. V izvrstnem kraju, severno od bulevarja, blizu Neff Rd. V okolici \$21,000.

Ako je hiša, katero lastujete, prevelika ali premajhna in niste zadovoljni, pridite k nam, da zamenjamo za tako hišo, ki vam bo všeč.

KOVAČ REALTY

960 EAST 185th STREET
KE 1-5030

"It Has to Be Given—Ahead of Time!"

When disaster strikes, there's no time to ask for blood donations for the injured. The blood must be there for life-saving transfusions. That means someone must give it ahead of time!

Yes, blood saves lives! It is needed now by thousands of men, women and children for surgery and medical treatment. It is needed, too, to build a national reserve of blood derivatives as "life insurance" for hundreds of thousands in time of disaster. So...

GIVE BLOOD NOW!

CALL your Community or Hospital Blood Bank or Local Red Cross Chapter.

OLAJŠAJTE SI LETOS VAŠE BOŽIČNO NAKUPOVANJE!

Darujte par HIŠNIH COPAT ALI DARLINI CERTIFIKAT od

Stan Majer Shoe Store
6107 ST. CLAIR AVENUE

Za dobro postrežbo, prvovrstno obuvalo za vso družino in največjo izbero, obiščete

Stan Majerjevo trgovino
Damo zelene Eagle znamke

STAKICH Furniture Co.
EVERYTHING for HOME

ROPER
AMERICA'S FIRST GAS RANGE

JAMES D. STAKICH, Prop.
IVanhoe 1-8288 16305 WATERLOO ROAD
Open Until 9 p.m. Every Evening Including Wednesday Till Christmas

TISKOVINE

IZDELANE V TISKARNI

Enakopravnosti

SO LIČNE IN V NAJNOVEJŠEM TISKU

—Cene so zmerne—naročila hitro zgotovljena—

Se priporočamo društvom,

trgovcem, obrtnikom in posameznikom

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE.

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim

nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

19461 SO. LAKE SHORE BLVD.

Pokličite:

IVanhoe 1-9382

Cirkuški otrok

ROMAN

Nemški spisala baronica Brackel

Prevel I. V.

(Nadaljevanje)

A Nora je na to molče odkimala; nikdar ni sprejela koga od svojih častilcev, nikdar ni podelil kak prijazen ali osrčujoč pogled ponosne jahačice v krog gledalcev. Mladi moški svet je pripovedoval, da se nikoli ne dotakne vencev in šopkov, ki jih mečejo pred njo. Največkrat so jih s hudomušnimi pogledi in kretnjami pobrali klovnovi in čisto začeli z njimi obmetavati občinstvo ali pa so se v nevoljo darovalcev in v radost občinstva sami okitili z njim. Koliko svetnega dežja, koliko nespametne potrate se je bilo že izvršilo v čast nedostopne krasotice! Nekaj drznejših je bilo poizkusilo slednjic na ta način, da so ji pošiljali šopke neposredno na stanovanje in mačeha jo je morala na vso moč pregovarjati, da jih ni takoj zavrnila.

Vendar so govorili nad občinstvom, da je mogoče videti lepo jahačico zgodaj zjutraj, ko gre v cerkev, oblečena v zelo preprosto, temno obleko, ob času, ko je še ves lep svet v najtrdnem spanju.

Moč njene lepote je bila sicer pripravila nekatere do junaškega sklepa, da so jo zalezovali tudi tam; toda kakor hitro je bila to opazila, se ni več prikazala v cerkev. Mrzel jutranji zrak je ohladil vroče glave in zagrenil vsakemu nadaljnja zasledovanja.

Tako je živela Nora doslej. A ta noč ji je kruto strgala zavest z oči in ušesa ji je zadnja iskrica upanje. Po tem srečanju ji je bilo jasno, s kakšno hladnim preziranjem ji je bil on zavrnil njeno pismo.

CHICAGO, ILL.
FOR BEST
RESULTS IN
ADVERTISING
CALL
DEarborn 2-3179

WANTED TO RENT

WANTED — Apartment on or near North Shore R. R. and Catholic school. 1st floor. 3 bedrooms. Basement facilities. Moderate rental.

Wentworth 6-3032

BUSINESS OPPORTUNITY

Good chance to buy AUTO BODY PAINT SHOP — Good equipment. Space for 12 cars. Well established trade. N.W. location. Selling account of other business interests. See to appreciate.

Call — TUxedo 9-9520

RESTAURANT — Busy spot. Seats 50. Established 10 years. Hours 5:30 a.m. - 6 p.m. Very reasonable. 6 day week.

EDgewater 4-8701

DOMESTIC HELP

COOK - GENERAL HOUSEWORK — Dependable person. Stay, own room, bath. Near N. side. Local references.

Superior 7-2546

GOOD JOB for COMPETENT WOMAN — Cook - housekeeper. Pleasant home. Stay, own room, bath. Girls 9 and 11. Salary open. City References.

PLaza 2-8845

HOUSEKEEPER — Assist with children. Light cleaning and cooking. Other help. References. Private room, bath, TV, good salary.

MUseum 4-3490

vek, kako si je vse drugače predstavljal!

Ko je Nora vstala, je bil na njenem obrazu drug izraz. Temneje so ji žarele oči, trmasto je namrdnila ustnice in mesto hladnosti in miru je dobil obraz strahotnega izraza. Baš si je hotela naviti še lase, ko so potrkali na njena vrata in ji podali dragocen šopek.

Najprej ga je, kot po stari navadi, hotela odkloniti; a takoj nato ga je sprejela. V njem so bile zbrane najdragocenejše, najredkejšje cvetlice in nežni vonj se je dvigal iz njega. Vzela je in pritisnila obraz v cvetje ter ga vdihavala, kakor da se je hotela z njim omamiti. Prav do bro je vedela, čigava roka ji je poslala ta dragoceni šopek. Neki častilec knežjega stanu jo je že mesece obsipaval s podobnimi darili. Danes ji je bilo to prvič po volji in jo je navdalo s skoraj divjim veseljem.

"Vse jih lahko spravim na kolena, če hočem," je mislila in ponosno vrgla glavo na vrat. "Vse jih lahko vklenem in jih vodim z enim pogledom svojih oči, z enim migom svoje roke, če hočem. Lahko jih onesrečim, te prevzetne ljudi, kot so oni men. A njemu hočem pokazati, da mi je treba le iztegniti roko, da dosežem isto, kar mi odteguje on."

Ko je nekaj ur pozneje prišla Nora k svojemu očetu, da bi z njim napravila načrt za naslednji dan, se mu je zdela tako dostopna za vse njegove predloge kot še nikoli poprej.

V mestu in daleč naokrog kmalu niso govorili drugega ko o lepi Nori Karstenovi, ki ni bila še nikdar tako očarljiva kakor to sezono. Kar so ji poprej predbacivali glede hladne mirnosti in neke, skoraj trmoglave hladnosti, vse to je bilo videti zdaj popolnoma izglajeno. Večina je pripisovala ta napredek gostovalni turneji, ki jo je bila napravila po Franciji in Angliji in od katere se je bila pravkar vrnila.

Zdaj je nastopala Nora tudi v mešanih predstavah; neki duhovito zasnovan romantičen prizor je bil kmalu njena glavna vloga in najsijajnejša točka predstav.

Nekaj tednov pozneje je cirкус odpotoval dalje in se usta-

vil, kakor vsako leto, tudi v avstrijskem glavnem mestu. Tudi tu so napeto pričakovali to predstavo. Pred prihodom družbe se je širila govorica, da ji sledi nekaj najbolj vnetih častilcev iz visokih krogov in to je vsej stvari dajalo še večji mik. Vendar pa so trdili tudi slej ko prej, da v zasebnem življenju nadaljuje svojo moškimi sovražno vlogo.

Na večer prve predstave je bilo vse, kar nudi mesto stanovan in imen, zbrano v Karstenovem cirkusu. Ravnatelj je dal uprizoriti to predstavo z najsijajnejšo opremo.

Lepa, zapeljivo lepa je bila Nora, ki je zdaj prijezdila v spremstvu lahke čete svojih jahačic. Jezdila je črnega žrebca najplemenitejše pasme, ki je bil videti, kakor da mu iz vseh udov prši ogenj. Zlat oklep je oklepal vitko, krepko zraslo postavbo in izpod njega je v težkih, bogatih gubah padala obleka iz srebrnove. Glavo je pokrivala srebrna čelada, ki pa ni zastirala obraza; izpod nje so se daleč preko tilnika vsipali bujni kodri, črni kakor noč. Kakor meglica je sedela na iskren konju in vendar čvrsto, ko da je prirastla nanj.

Pohvalni vzkliki so sledili neprestano še poedinim točkam. Dramatično so upodobili neki prizor, ki je predstavljal preganjanje sovražnikov, kjer je kakor divji lov prihrumela četa zopet z Nora na čelu; visoko je

vihtela sulico, lasje so ji frfotali po zraku, oči so se iskrale. "Val-kira, bojevitá devica," je šel šepet med gledalci.

Zdaj je prišel trenutek, ko se ji je pogumno postavil po robu zadnji bojevnik, obdan od zmaga-zastavni bojevnik. Nora mora zagnati puščico in se ustavi; konj se povzpne visoko v zrak — ta prizor se spada v predstavo — morda tudi še blesteči, zmagoslavni pogled, s katerim se s katerim poišče neko mesto v širnem prostoru, kjer sedi gosta skupina gospodov. Ti prično oganjevito ploskati.

Norine oči obstanejo tam kakor priklenjene, kakor da jih ne more obrniti proč. Zastonj se ji postavlja nesrečni šarka v najdrznejšo pozo, da bi pričakal smrtne sanka — a kot da ga je prezrla. Obraz ji pokrije taka mrtvaška bledica, popade jo takšen drget, da se ena Amakonk, njena mačeha, ki to opazi, z veliko prisotnostjo duha pri-rine k njej s svojim konjem in ji zašepče nekaj besed, da bi jo zopet spravila do zavesti.

Nora se zbudi kakor iz sanj — zave se in izvede prizor do konca. Občinstvo je smatralo to malo motnjo le kot mojstersko predstavljanje notranjega boja in prizor, ko se zgrudi mrtva in zdrci s konja v roke žalujočih devic, ta prizor, ki ga vrh tega obseva bajna razsvetljava krvavordečih plamenov, ovenča vse. Sreča je bila, da je zahteval

potek igre, da poneso Nora s pozorišča — kajti ne bi se bila mogla več vzdržati. Ni videla vencev, ki so ji jih poklanjali, ni čula tisočerega pohvalnega vzklikanja, ki je vriskalo za njo — stresse se v krčevitem joku, kakor hitro vidi, da je izven arene.

Na mestu pa, kamor je bila pogledala, je stal sredi blestečih uniform mož v dolgi črni duhovski obleki ter je s pazljivim in resnim pogledom sledil predstavi, ne meneč se, kot je bilo videti za vse vzklike občudovanja okrog sebe.

"To je prav, gospod kaplan, da ne zametavate popolnoma naših posvetnih zabav," je pravkar rekel velik in slok častnik ter si gladil koničaste brke. "Vas je li to osmo svetovno čudo jahalne umetnosti privedlo semkaj ali kaj vas je po dolgem času zopet pripeljalo v našo prestolico? Grofica nas je zadnja leta zelo trdovratno zavračala."

"Bolezen in odsotnost mlade grofa ji je dala pač toliko bridkega posla, da je morala postati nenaklonjena vsakršnemu občevarstvu," je odgovoril nago-vorjeni. "Jaz sem trenutno na poti k grofu Kurtu, ki je na poslastu gospodične Lili v Gohlitzu, žal, zopet obolel."

"Kaj, da se je Kurt vendarle vrnil s svojega potikanja po svetu?" je živahno vprašal častnik. "In v Gohlitzu da je? No, radi njegovega tamkajšnjega ujetništva se gospa mama gotovo ne

bo jezila. A kaj mu je, prav za prav?"

"Tropske vročice so mu, kot se zdi, uničile ves organizem," je rekel kaplan, "odkar je zbolel na možganski vročici, od tedaj še nikoli ni docela okreval."

"To je žalostno," je sočutno rekel častnik. "Bila pa je tudi nesrečna misel od matere, da ga je poslala od doma; dobro vem, kako se je takrat trudila za to, sam Bog ve, zakaj. Pa je zdaj že kaj boljši?"

"Da, je na tem, da okrevava in ker je izrazil nujno željo, da bi me rad videl, sem šel. Jutri grem tja. Grofica je že nekaj tednov tam."

"Potem pridem na vsak način tudi jaz v prihodnje kdaj tja, da pozdravim starega prijatelja in da se poklonim nedostopni grofici."

XVI.

Drugo jutro zgodaj je prejela Nora pisemce, ki je želelo odgovora. V mrzličnem nemiru ji je prešla noč. Zdaj je sedela ob svoji pisalni mizi in se zastonj trudila, da bi sestavila neko pismo, ki ga je vedno zopet raztrgala. Pisemce, ki ga je prejela, je obstajalo samo iz posetnice z vprašanjem, če sme dotičnik vstopiti. Nora se je neodločno obotavljala — toda slednjic je vendarle, kakor da ne more drugače, pristavila podenj povoljni odgovor ter ga poslala nazaj. A takoj nato bi bila to odločitev zopet rada preklicala.

(Dalje prihodnjic)

THAT'S A FACT

AIR CONDITIONED CITY

TO BASE THE PHASES OF THE COOLING OCEAN BREEZES INTO THE CITY OF RIO DE JANEIRO, THE CITY FATHERS AUTHORIZED THE REMOVAL OF AN ENTIRE HILL BETWEEN THE CITY AND THE OCEAN. THIS "BIG MOVE" LOWERED THE MEAN TEMPERATURE BY SEVERAL WELCOME DEGREES!

SAVING FUN??

YES—SAVING CAN BE FUN WHEN YOU DO IT BETTER THAN EVER. SAVING BONDS CAN ENJOY THE FEELING OF SECURITY AS YOUR "BOND ACCOUNT" GROWS.

THE INDIANS HAD A WORD FOR IT

THE WORD "TOTEM" COMES FROM THE ALGONQUIN INDIANS. CONVINCED THEY WERE DESCENDED FROM ANIMALS OR PLANTS OR "TOTEMS" MANY TRIBES ERECTED THESE MONUMENTS TO THEIR ANCESTORS, AND WORSHIPPED THERE REGULARLY.

ANY LONG RANGE PLANS?

IF YOU HAVE THEN U.S. SAVINGS BONDS WILL HELP YOU ACHIEVE THEM. ONLY \$10.00 WILL GET YOU STARTED. NOW ENROLLED IN THE PAY-ROLL SAVINGS PLAN—THEY'RE WORKING ON MAKING THEIR DREAMS COME TRUE!

Polio isn't looked yet!

Join the **MARCH OF DIMES** January 3 to 31

It's KID STUFF

Scaring Folks in the Dark!

Leaping suddenly out of the night might be a youngster's idea of fun.

But when "kid stuff" drivers shoot out of the dark without a light—that's no laughing matter.

All careful drivers remember to switch on headlights earlier in winter's early dusk. Forgetting causes an appalling loss of life each year... a loss that can easily be avoided.

CARELESS DRIVING IS KID STUFF

An official public service message prepared by The Advertising Council in cooperation with the National Safety Council.

Contributed as a public service by ENAKOPRAVNOST

Naznanilo in zahvala

Globoko potrti in žalostnih src naznanjamo vsem, da je umrl naš ljubljeni soprog in dragi oče

Joseph Milavec

Zatisnil je svoje oči po dolgi bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, dne 30. novembra 1955.

Pogreb se je vršil dne 16. novembra iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave. ter od tam po opravljeni sv. maši zadušnici na pokopališče Calvary, kjer smo ga položili k večnemu počitku.

Blagopokojnik je bil rojen v vasi Zagora, fara Grugar pri Gorici.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem, ki so položili tako krasne vence cvetja h krsti dragega pokojnika.

Dalje hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir njegovi duši. Bog vam plačaj! Hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno za spremstvo pri pogrebu. Zahvalo izrekamo vsem, ki so ga prišli kropiti in ga spremili na njegovi zadnji poti na pokopališče.

Hvala čst. g. Matija Jagru za opravljeno sv. mašo in molitve, pogrebne mu zavodu Joseph Zele in sinovi za oskrbo pogreba in postrežbo. Posebno zahvalo naj sprejme Mrs. Marie Rijavec za vse veliko delo, ki nam ga je storila.

Ti, ljubljeni soprog in oče, počivaj v miru in lahka naj Ti bo ameriška zemlja. Mi se Te bomo vedno spominjali z ljubeznijo v molitvi do konca naših dni.

Zalujoči:

ANGELA, rojena Čej, soproga
VINCENT, sin
VICTORIA KELLER,
HELEN WOLKER, hčeri
zet, šest vnukov in
Mrs. Augusta Belinger, sestra
sorodniki tu in v stari domovini

Cleveland, Ohio, dne 12. dec. 1955.